

**Skrzynia wianna
z 1873 roku
Muzeum Jana Wałacha w Istebnej**

W Muzeum Jana Wałach w Istebnej znajduje się tradycyjna malowana skrzynia, która prawdopodobnie przywędrowała wraz z jego żoną Teresą z Wisły.

Skrzynie były bardzo kobiecym przedmiotem. Razem z panną młodą wchodziły do nowej rodziny, gdzie często pozostawały na długie lata, a nawet na kolejne pokolenia. Skrzynia wianna pełniła ważną rolę podczas przenosin. Kiedy młoda żona przeprowadzała się do męża, jej skrzynia była niesiona na wyróżnionym miejscu. Często była otworzona – w ten sposób cała społeczność mogła zobaczyć misternie haftowaną pościel, akcesoria kuchenne, stroje, które kobieta wносиła w posagu. Skrzynie bywały w różnych rozmiarach, mniejsze i większe. Często miewały w środku mniejszy schowek zwany półskrzynką, zamykany na klucz. Tam trzymano najcenniejsze przedmioty: czerwone korale, biżuterię, dokumenty czy listy. W skrzyniach zaś swoje miejsce znajdowały chustki na głowę i odzież, pościel, koszule i pozostałe domowe tekstylia.

Skrzynia wianna nierzadko była ozdobą domu. Ponieważ wchodziła w skład posagu każdej panny, starano się, aby była najpiękniejszym przedmiotem.

Skrzynie ozdabiano według mody panującej w danym regionie. Najpopularniejsze były motywy kwiatowe i roślinne oraz formy geometryczne.

CZY WIESZ, ŻE...

Skrzynie wianne funkcjonują w całej Polsce, różną się stosowaną kolorystyką, czasem detalami wykonawczymi.

W gwarze funkcjonuje pod nazwami: trówła, trógła, tróhła, truhła.

ZADANIA

Co znalazłoby się w Twojej skrzyni? Pomaluj własną skrznię w wymyślone przez siebie kompozycje kwiatowe.

Wybór dzieła i tekst: Ewa Cudzych
Koncepcja i opracowanie graficzne: Ewa Cudzych,

